

Motion till riksdagen 2008/09:T278

av **Jasenko Omanovic och Agneta Lundberg (s)**

Miljövänliga dubbdäck

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att regeringen stimulerar forskning när det gäller framtagandet av miljövänliga dubbdäck.

Motivering

I Sverige använder bilister i stor utsträckning dubbade däck på vintern. Dubbdäck anses ha en del fördelar ur trafiksäkerhetssynpunkt vid halt väglag. Men de har även nackdelar som ökat vägslitage, buller samt – inte minst – att de bidrar till ökade halter av inandningsbara och hälsofarliga partiklar (PM10) i luften.

Frågan om dubbdäckens för- och nackdelar är komplex. I vissa länder anses användningen av dubbdäck vara en viktig faktor för att höja trafiksäkerheten under vinterhalvåret, och dubbdäck används av en majoritet av bilisterna. Andra länder har förbjudit användningen av dubbdäck helt, med hänvisning till tveksamma säkerhetsvinster och högt slitage på vägarna. Samtidigt har däckteknologin utvecklats markant de senaste 30 åren, vad gäller både dubbfria vinterdäck med bättre grepp och dubbdäck som sliter mindre på vägbanan.

Huvudargumentet för dubbdäcken är bättre väggrepp vid halt väglag, dvs. vid is och hårdpackad snö. Hur mycket dubbdäck verkligen bidrar till trafiksäkerheten är omtvistat.

Vissa studier visar å ena sidan att friktionen och därmed bromssträckan på hal is förvisso förbättras med dubb men att dubbdäck å andra sidan har sämre bromsegenskaper på torr och våt vägbanan och att skillnaderna mellan bra friktionsdäck och dubbade däck blir allt mindre. En försvårande faktor är att de flesta studier som jämför dubbade och odubbade däck är förhållandevis gamla, dvs. de jämför varken senaste dubbt Teknologi eller de modernaste

Fel! Okänt namn på

dubbfria vinterdäcken. Ett annat argument som används av dubbdäcksförespråkarna är att dubbdäck ruggar upp hal is och därmed även förbättrar väggreppet för bilister med friktionsdäck.

Från 1980-talet och framåt har dubbdäck även förknippats med högre koncentration av partiklar i luften. Detta har särskilt uppmärksammats i städer med vinterklimat och mycket trafik. Dubbdäck anses vara en viktig bidragande orsak till höga halter av inandningsbara partiklar (PM10), och en rad städer och länder har börjat införa restriktioner eller förbud mot dubbdäcken för att minska PM10-halterna. Frågan om inandningsbara partiklar i stadsluften har aktualiserats under 2000-talet, med förbättrad kunskap om de inandningsbara partiklarnas negativa hälsoeffekter och nya regler, såsom miljö kvalitetsnormen för PM10.

Dubbdäck är av framför allt trafiksäkerhetsskäl sannolikt nödvändiga att använda i vissa delar av landet under vintertid. Samtidigt utgör dubbdäcken ett stort miljö- och hälsoproblem och på grund av vägslitage och sjukvårdskostnader ett ekonomiskt problem för samhället. Därför bör större krav ställas på däcktillverkarna att utveckla däckteknologin. Regeringen bör ta initiativ till att stimulera forskning som utvecklar nya miljövänliga dubbdäck som orsakar mindre skador på miljön och människors hälsa men med lika stor trafiksäkerhet som dubbdäcken på dagens marknad.

Stockholm den 30 september 2008

Jasenko Omanovic (s)

Agneta Lundberg (s)